

[Øllgaard.]

det paa en værdig Maade. Der kunde nævnes mange Eksempler paa, at det er rigtigt, jeg skal kun nævne et enkelt lille Eksempel. Der var et Sted under Besættelsen en illegal Konto, der modtog Penge til Hjælp for dem, der var Ofre for Tyskernes Terror. Da denne Konto forleden blev gjort op, var der indkommet ca. 100 000 Kr. paa den. Nogle af Pengene var udbetalt i Understøttelse, Hjælp, Resten, ca. 75 000 Kr., blev indbetalt i den store Frihedsfond. Disse Penge er jo ikke samlet ind saadan med store Fagter og Reklame, de er givet af dem, vi kalder de stille i Landet, dem, der aldrig faar og heller ikke ønsker at faa deres Navn i Aviserne; men det er Udtryk for, hvordan de paagældende tænker, og hvordan de føler over for dem, der bragte Ofre i Striden. Der kunde nævnes mange andre Eksempler af samme Karakter. Men den udtalte Vilje til at hjælpe her ogsaa ud over, hvad Staten har Pligt til at gøre, er jo nu samlet i det, vi kalder Frihedsfonden, denne Frihedsfond, der har faaet en overmaade varm og overmaade velfortjent Tilslutning fra hele det danske Folk, varm, fordi her kommer nogle af de bedste Følelser frem, som bor i vort Folk, her er noget, vi alle kan samles om.

Den danske Frihedskamp, Kampen for at bevare Danmarks Frihed, blev ført med mange, baade passive og aktive Midler. I en Periode var det overvejende den passive Modstands Veje og Midler, der blev benyttet, i en anden Periode var det overvejende den aktive Kamps Midler, der maatte tages i Brug. Hvis det skulde gøres op til Bunds, saa vilde det vise sig, at der var mange Soldater med i den danske Frihedskamp, der var mange, som var med i Modstanden mod Voldsregimentet, men det var ikke alle, der bragte det, der kan kaldes et Offer, og saadan ønsker de fleste det heller ikke kaldt. Men der var nogle, der ofrede. Det var dem, der blev saaret af Tyskernes Kugler, og det var dem, der blev mishandlet i Fængslerne. Det var dem, der blev jaget som vilde Dyr rundt omkring i deres eget Fædreland, og det var jo ikke mindst dem, der døde, og dem, der sidder tilbage med Savnet og med et Saar, der aldrig nogen Sinde kan læges. Og der var mange andre. Jo, der blev bragt Ofre i den danske Frihedskamp og de, der bragte disse Ofre, bør vi alle være med til at hædre. Det er det, vi forsøger med dette Lovforslag, at give disse vore Tanker, disse vore Følelser et praktisk Udtryk. Det vil koste mange Penge, ja vel, men blot det kan lykkes at faa alle dem, der virkelig og vitterlig har ofret, sorteret

ud, saa er det en Opgave, som den danske Stat skal have Raad til at løse paa en Maade, der kan staa med Værdighed ud i Fremtiden.

Der er et Punkt, jeg vil henlede Opmærksomheden paa — det er for øvrigt allerede gjort ret udførligt af det ærede Medlem Hr. Aksel Møller og vistnok ogsaa af Socialdemokratiets ærede Ordfører —, det er Spørgsmaalet om dem, der tilfældigt blev ramt, men dog blev ramt, fordi der blev ført en Kamp mellem Danske og Tyske. Jeg forstaaer godt den principielle Linie, man vil holde i Lovforslaget: at det alene skal omfatte dem, der har haft en virkelig bevidst, direkte Tilknytning til Frihedskampen. Men den Betragtning kan jo ogsaa med nogen Ret gøres gældende, at her sørger man for sine egne inden for Frihedsbevægelsen, men udelader dem, der tilfældigt blev Ofre for den Kamp, som Frihedsbevægelsen startede, og som Frihedsbevægelsen førte, Ofre, som jo dog hver for sig kan være lige saa haardt ramt som dem, der nu skal have Erstatning efter denne Lov. Jeg ser godt Vanskeligheden og skal heller ikke ubetinget gøre mig til Talsmand for at slette Grænsen, saaledes at de tilfældigt ramte ogsaa kommer ind under Loven, og kan der findes en tilfredsstillende Ordning ad den Vej, som den højtærede Minister antydede, gennem Krigsulykkesforsikringsloven, saa har jeg i og for sig intet at erindre derimod. Vi maa blot have en rimelig Løsning ogsaa for de mere tilfældige Ofres Vedkommende.

I øvrigt er der jo et Hav af Enkeltheder i dette Lovforslag, Enkeltheder, som bedst egner sig til Drøftelse i et Udvalg, og det forstaaer jeg da ogsaa den højtærede Minister forudsatte. Dette gælder ogsaa de Takster, der er fastsat paa forskellige Omraader. For Invaliditet er lagt til Grund den Ændring, der er forelagt til Krigsulykkesforsikringslovgivningen for søfarende af 19. December 1936, hvori er foreslaaet en Forhøjelse af Taksterne. Det var ønskeligt at faa tilvejebragt den bedst mulige Korrespondance og Lighed med Hensyn til disse Takster, og jeg haaber, at dette maa lykkes i Udvalget.

Erstatningsraadet faar en meget stor Myndighed, navnlig paa de Omraader, hvor det er vanskeligt at fastsætte Regler i Paragraffer. Der er mange Punkter, hvor man stiller store Krav til dette Erstatningsraads sunde Fornuft og Omdømme, og jeg haaber, at Raadet maa faa Lykke til at administrere alle disse Bestemmelser i Lovens Aand, som er den, at det hele skal holdes paa et maadeholdent, fornuftigt og retsindigt Plan. Det kan være et Forsøg værd at faa fastsat